

finde Sogne, der gjennemgaaende ere meget vel bebyggede med grundmurede, solide Bygninger, der sandsynligviis staae for høie Assurancesummer, men hvis Gaardeiere ere temmelig forgjældede, maaskee endog just tildeels, fordi de have bygget sig disse kostbare og solide Bygninger. Gaae vi saa over i det næste Sogn, da er det ofte i Gjennemsnit slet bebygget med opklinede Gaarde, der ere forsikrede for aldeles forsvindende Assurancesummer, men dets Ciere have været saa floge, at samle deres Penge paa Renter. Dersom nu Skatteevnen skulde staae i Forhold til Assurancesummerne, skulde der jo paalignes det Sogn, der havde de fortrinlige Bygninger, de høie Assurancesummer og de forgjældede Ciere et mangedobbelt større Contingent end det Sogn, der havde de klinede Gaarde, de forsvindende Assurancesummer og de velhavende Gaardeiere. Men det vilde jo være i slikt modsat Forhold til den sande Skatteevne. Og det her fremfatte Forhold gjælder vistnok ogsaa, om end ikke i fuldt saa stort Maaal, for mange Kjøbstæders Bedkommende. I ethvert Fald troer jeg, at man vil erkjende, at Assurancesummerne ligesaa lidt som Folketallet kunne anses for at være en paalidelig Regulator for Skatteevnen. — Hvad nu den tredie af de opstillede Regler angaaer, da er det den eneste fornuftige Fordelingsregel i det hele foreslaaede System, idet det overlades til Regjeringen efter sit Skjøn at fordele den Trediedeel imellem Communerne i Forhold til deres virkelige Skatteevne. Men vi maae vel mærke os, at Ministeriet ikke vil være istand til med denne Trediedeel af Skatten at kunne byde paa det Misforhold, der har sundet Sted ved Fordelingen af de to andre Trediedele.

Naar man dernæst vil undersøge Fordelingsmaaden af det paa Landcommunerne i det Hele lagte Beløb mellem de forskjellige Amtsraads Kredse, vil man af Forslagets § 4 see, at Halvdelen skal deles efter Hartkorn, og Halvdelen efter den meget fine, men vistnok for Mange høist usforstaaelige Combination, der fremkommer ved Multiplication af Antallet af Menneſter pr. Tønde Land dyrket Jord med Folketallet. Hvad den første af de to her nævnte Fordelingsmaader angaaer, nemlig

Fordelingen efter Hartkornet, da ville vistnok alle de Herrer, der kjende Vidt til vore Landboforhold, vide, at Hartkornet er en overmaade slet Regulator ved Bestemmelsen af den tilstedeværende Skatteevne, ikke blot paa Grund af Hartkornets høist forskjellige Behæftelse, men ogsaa paa Grund af dets meget forskjellige Værdi, fordi der ved den første Skyldsetning ikke er blevet taget Hensyn til Veligheden, Culturtilstanden, Afsetningsforholdene og meget Andet, der har en overordentlig Indflydelse paa Bestemmelsen af Hartkornets sande Værdi. Hvad den anden af de to nævnte Fordelingsmaader angaaer, da er den saa subtil, at jeg ikke veed, om jeg tør diskutere den i dens inderste Væsen, men lad mig dog forsøge det. Det er Menneſteprocenten pr. Tdr. Land dyrket Jord, multipliceret med Folkemængden, der herefter lægges til Grund for Fordelingen. Det er vistnok en aanderig Tanke, der ligger bagved denne Combination; kun Stude, at den er bleven til Mere end en Tanke, idet den er kommen ind i Roven af 21de Marts 1864 og derved kommen ud i det praktiske Liv, hvor den ved Uvendelsen har opnaaet det Modsatte af, hvad den tilsigtede. Jeg skal anføre et Exempel paa Rigtigheden af denne min Paastand. Der vil i Betænkningen i Tillæg B. Side 981—82 findes anført en Tabel, i hvilken 468,000 Rd. ere fordeelte mellem de forskjellige Amtet her i Landet efter denne Regel. Vi ville af denne Tabel see, at Frederiksborg Amt efter den omtalte Fordelingsmaade vil faae henved 34,000 Rd. at udrede. Seg, maa nu gjøre opmærksom paa, hvad de Herrer maaskee vide, at Frederiksborg Amt har 36,000 Tdr. Land Skov. Disse Skove regnes efter Fordelingsmaaden for dyrket Jord. Men, mine Herrer, lad os nu antage, at Frederiksborg Amt istedetfor disse 36,000 Tønder Land Skov, der maae være en rig Bestandskilde for det, havde 36,000 Tdr. Land gold Hede: vilde man da ikke finde det aldeles i sin Orden, at der blev tildeelt Frederiksborg Amt et mindre Contingent, efter som dets Skatteevne jo i saa Tilfælde vilde være saameget mindre? Jo tilviſt! Men den opstillede Regel findr ikke dette i sin Orden; tværtimod. Dersom Frederiksborg Amt havde 36,000 Tønder Land Hede istedetfor 36,000 Tønder